

Bijlage 2 bij agendapunt "OVERBEET" ALV 2022 SHKN

VRAGEN VAN HET BESTUUR OVER HET ONDERZOEK NAAR OVERBEET

1. Hoeveel geld is er precies nodig voor het onderzoek? Dit staat niet vermeld op de site.

Dit bedrag is al eerder naar jullie gecommuniceerd, maar is jullie wellicht ontschoten. De universiteit verwacht met het bedrag van EUR 5.500 het onderzoek uit te kunnen voeren.

2. Dit onderzoek is een onderzoeksstage van een student, is het hierdoor tijdsgebonden? En zo ja, wat gebeurt er als het onderzoek niet op tijd afgerond kan worden.

De onderzoeksstage is al afgerond. We zijn al een flinke stap verder. De stage was overigens kosteloos. Adhv de uitkomsten uit deze stage bleek dat het hoogstwaarschijnlijk enkelvoudig recessief overerft, wat het een relatief simpel DNA onderzoek maakt en de kosten dus ook veel lager uitvallen dan in eerste instantie gedacht. Bij complexe overerving kan het namelijk makkelijk oplopen in de 10-duizenden Euro's.

Zodra het geld bij elkaar komt, wordt het onderzoek volledig afgerond en is DNA onderzoek op deze aandoening mogelijk. In de tussentijd heeft de de universiteit mij gevraagd betrokken eigenaren en dierenartsen te gaan benaderen om bloedsamples te verzamelen zodat we direct van start kunnen als het geld bijeen is gebracht. De eerste samples vanuit Engeland en Duitsland zijn al onderweg en de contacten binnen Nederland zijn ook gelegd en kunnen we ook snel mee van start. De universiteit helpt de betrokken dierenartsen binnen Nederland namelijk aan materiaal om de kosten voor hun en de eigenaren te drukken.

3. Is er geen samenwerking mogelijk met andere verenigingen/ rassen (onderzoekers) waar overbeet belangrijk is of speelt?

Ja, dat kan zeer zeker. In ieder geval binnen de Siberische husky verenigingen, want bij andere rassen zou het betrekking kunnen hebben op een ander allel en is dus eenzelfde onderzoek binnen deze rassen eerst nodig. Ik heb hopelijk al een goede schakel gevonden om het balletje op te gooien bij de rasverenigingen in Tsjechië en Polen in de vorm van een zeer geïnteresseerde dierenarts aldaar, die toevallig zelf ook husky's heeft en bekend is met deze aandoening binnen het ras. Zij spreekt de taal, wat communicatie met de arts en diereigenaren aldaar makkelijker maakt. Ik heb dit contact doorgegeven aan de arts van de Universiteit. Maar ik kan me indenken dat de SHKN internationale contacten heeft met andere Siberische husky rasverenigingen dus dit zou wellicht door jullie nog veel makkelijker opgepakt kunnen worden. Uiteraard wil ik hier bij helpen indien gewenst!

4. Wat wordt er precies gedaan met het geld dat wordt opgehaald?

DNA gaat uitgezocht worden, om te achterhalen op welke allelen deze aandoening betrekking heeft zodat in de toekomst DNA onderzoek mogelijk is. Er is al een lijst met benodigde bloedsamples en er is ook al contact met dierenartsen en eigenaren die hier aan bij kunnen dragen.

5. Wat is de (exacte) aanleiding voor het onderzoek? Is dit iets wat speelt bij meerdere bezitters van Husky's, of bij meerdere fokkers?

Dit speelt in de gehele populatie (van ieder geval de werklijnen) door heel Europa. Exacte aanleiding waarom wij dit balletje hebben laten rollen, is een nest van 5 pups die bij ons geboren zijn, waarvan er 3 dit probleem hadden. Teveel om het nog toeval te noemen, waar deze aandoening veelal onder wordt weggemompeld. Vaak worden zulke aandoeningen in de doofpot gestopt, maar wij zijn er juist over gaan praten. Toen bleek dat er heel veel overbijters rondlopen binnen ons ras. En niet alleen het laatste jaar. Dit probleem loopt blijkbaar al over veel generaties. Ook niet zo verwonderlijk. Bij

gesloten populaties spelen zulke afwijken vroeg of laat op. Echte outcross, waar husky's bijvoorbeeld hebben meegeholpen binnen de Saarloos Wolfshonden populatie (dit kan natuurlijk ook omgekeerd) kan zorgen voor meer variatie in genen, maar dat ligt uiteraard complex bij werkhonden die gebruikt worden in raszuivere kampioenschappen en waarbij privileges gelden zoals een uitzondering zijn op de trekwet. Reden te meer om met DNA onderzoek mogelijk te maken zodat dragers binnen de populatie elkaar in ieder geval niet meer gaan treffen bij een dekking. En die dragers, dat zijn er nogal wat bij een prevalentie van 25% lijders binnen de populatie.

6. Is er dan ook draagvlak voor bij de leden van de SHKN? Zou er daadwerkelijk wat gedaan worden met de resultaten van het onderzoek?

Ik mag het hopen dat dit probleem serieus genomen wordt en er straks gebruik gemaakt gaat worden van het DNA onderzoek zodra dit beschikbaar is. De SHKN kan hierin een rol spelen. Door bijvoorbeeld het verplicht stellen van dit onderzoek naast de HD en ECVO onderzoeken, of op zijn minst als een hoogstaangeraden onderzoek aanprijzen. Alleen zo krijgen we het ras weer gezond. Want nu is het overbeet, maar wat is het volgende, wat zich wellicht al aan het ontwikkelen is, maar waar we nog geen weet van hebben. Dat we in een kleine (te kleine?) genenpool aan het vissen zijn, is in ieder geval nu wel duidelijk.

7. Bij sommige andere diersoorten is hier al meer over bekend, alleen bij runderen is een duidelijke genetische overdracht bewezen, hoe groot is de kans dat dit bij honden ook zo is?

De overerving die gebleken is uit het Europese stamboomonderzoek en een prevalentie van 22% laat zien, wat in werkelijkheid dus makkelijk 25% kan zijn omdat heel aannemelijk is dat niet alle overbijters gemeld zijn, is exact volgens de mendeliaanse verervingsregels. Dit, naast een gesloten populatie, wijst er op dat het voortkomt uit inteelt en dat het dus een hoogstwaarschijnlijk enkelvoudig recessieve aandoening is. DNA onderzoek is de enige manier om dit exact uit te zoeken en daar halen we nu geld voor op. Overigens, we weten zeker dat niet alle overbijters gemeld zijn maar ivm privacy wetgeving moesten we dit accepteren en zijn deze dus ook uitgesloten van de onderzoeksstage.

8. Hoe is geïnventariseerd welke Husky's last van overbeet hebben, en is hierbij rekening gehouden met dat er meerdere oorzaken kunnen zijn voor overbeet?

Ja klopt, en hiervoor geldt eigenlijk hetzelfde antwoord als de vorige vraag. De onderzoeksstage is gestart met het vragen aan husky eigenaren en fokkers om hun honden met overbeet te melden. Gelukkig was toen pawvillage nog online en kon er heel makkelijk een verzamelstamboom gemaakt worden. Gezien de complexiteit is ongeveer de helft van de gemelde honden hierin meegenomen. Een prevalentie van 22% was de uitkomst. Dit wetende, en het afweten van bestaande overbijters maar die niet gemeld zijn door de eigenaren en vanwege de privacy wet dus ook niet zijn meegenomen, maakt dat een prevalentie van 25% heel waarschijnlijk is.

Overigens, de student is begeleid door een geneticus van de universiteit, wat het een zeer valide onderzoek maakt.

Wat het bestuur vreemd vindt, is dat er wel met de Raad gebeld is, maar (nog) niet met het bestuur v.d. SHKN.

Deze opmerking verbaast mij. De SHKN is vanaf het begin af aan betrokken geweest. Er is van het begin af aan contact met jullie bestuurslid Adry Voorbach. Ik heb nooit gehoord dat dit wellicht met iemand anders moest. We hebben via haar de vereniging ook van het begin af aan op de hoogte gehouden. Onder andere met publicaties voor het clubblad. Ook hebben jullie de uitnodiging ontvangen om aanwezig te zijn, bij de online presentatie van de geneeskundig student, waar onder

andere ook de geneticus bij aanwezig was, met de uitkomsten van haar onderzoeksstage. Hier heeft jammer genoeg niemand gebruik van gemaakt. Alleen Adry, maar die had achteraf problemen met haar computer en is niet meer in staat geweest om tijdig in te loggen helaas.

Op jullie verzoek heb ik contact gehad met de RvB. Jullie hebben contact met hun opgenomen maar konden hun vragen niet beantwoorden. Daarop is mij gevraagd om contact met ze op te nemen voor extra uitleg. Overigens heeft de RvB aangegeven in zulke situaties, waarbij het gaat om relatief lage bedragen, vaak het bedrag verdubbelen wat de rasvereniging inzet. Ze heeft als voorbeeld een bedrag van EUR 2000,- genoemd. Dit zullen ze niet noemen als dit bedrag onrealistisch is. Na de mooie EUR 1000,- die de werkgroep veterinaire tandheelkunde afgelopen week heeft ingezet, is er ook nog ongeveer het bedrag van EUR 4000,- nodig. Ik heb geen idee welk bedrag de SHKN in gedachten heeft, maar ik denk dat EUR 2000,- geen onoverkomelijk bedrag is om jullie eigen doelstelling, het gezond houden van het ras, te kunnen bewerkstelligen. Ik hoop en vertrouw op jullie inzet in deze.

Hoop alles duidelijk zo, anders hoor ik het graag. Er mag uiteraard ook telefonisch contact met mij opgenomen worden, als dat makkelijker is.

Met vriendelijke groet, Anita van Steijn